

Kriminaliteta v letu 2006

mag. Andrej Lukan¹

V prispevku so prikazani podatki o kriminaliteti, ki jo je obravnavala slovenska policija. Policija je v letu 2006 poslala državnim tožilcem kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenskih ovadb zaradi 90.354 kaznivih dejanj ali 7,1 % več kot v prejšnjem letu. Porast kaznivih dejanj je bil posledica večjega števila prijavljenih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, ki jih je policija sama odkrila. Kljub večjemu številu obravnavanih kaznivih dejanj se je delež preiskanih kaznivih dejanj povečal za 1,9 odstotne točke. V primerjavi z letom 2005 se je povečal predvsem obseg gospodarske in organizirane kriminalitete, zmanjšal pa obseg mladoletniške kriminalitete.

Večletna primerjava števila kaznivih dejanjih kaže, da kljub letnim nihanjem narašča njihovo število. Na upad števila kaznivih dejanj od leta 1995 do 1998 so vplivale predvsem spremembe kazenske zakonodaje, njenega izvajanja in evidentiranja kaznivih dejanj. Nadaljnji statistični porast kriminalitete je bil posledica doslednega vlaganja kazenskih ovadb za lažja kazniva dejanja, pogostejšega prijavljanja teh kaznivih dejanj in povečanja t.i. sekundarne kriminalitete.

Ključne besede: kriminaliteta, statistika kriminalitete, kazniva dejanja, osumljenci, policija, policijsko delo.

UDK: 343.3/.7(497.4)«2006»

Uvodna pojasnila

Namen prispevka je predstaviti značilnosti kriminalitete, ki jo je policija obravnavala v letu 2006, in sicer v primerjavi s prejšnjimi leti, ne pa v primerjavi z drugimi državami. Podatki niso primerljivi s podatki tujih policij zaradi velikih razlik med državami v definicijah kaznivih dejanj, organizaciji policij ter zbiranju in statističnem prikazovanju podatkov (Council of Europe, 1995:13–17).

Statistični podatki o kriminaliteti, o kateri slovenska policija poroča v letnih poročilih o svojem delu, prikazujejo kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb po devetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku, ne pa prijavljenih ali odkritih kaznivih dejanj, pri katerih ni bilo potrjenega suma storitve ali ni bilo podlage za kazenski pregon. Zato ne vključujejo kaznivih dejanj otrok, ker niso subjekt kazenskopravne odgovornosti. Ne zajemajo tudi kaznivih dejanj v cestnem prometu, ki se posebej prikazujejo.

Statistični podatki so iz t.i. zamrznjene baze centralnega računalnika Policije, ki se vsako leto od sredine januarja več ne obnavlja. To pomeni, da podatki za obravnavano leto niso dokončni, ker se zaradi daljšega trajanja predkazenskih postopkov še dopolnjujejo in spreminjajo, so pa primerljivi s podatki za prejšnja leta.

Statistični podatki odražajo predvsem delo v določenem obdobju. Kazniva dejanja so prikazana glede na čas, ko je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe ne glede na to, kdaj so bila storjena. Ker od storitve kaznivih dejanj do dokončanja policijske preiskave mine precej časa, včasih celo nekaj let (na primer na področju gospodarske kriminalitete), kaznivih dejanj ni smiselno prikazovati glede na čas storitve prej kot vsaj eno leto po poteku zadnjega obravnavanega obdobja. Čas storitve kaznivih dejanj je sicer pomemben pri ocenjevanju varnostnih razmer na področju kriminalitete, vendar statistični podatki policije niso zadostna podlaga za takšno ocenjevanje, saj vključujejo le policiji znana (prijavljena in odkrita) kazniva dejanja, ne pa tudi t.i. temnega polja kriminalitete, na katerega lahko opozorijo viktimološke raziskave in raziskave s samoprijavljanjem kriminalitete (self-report studies).

Statistični podatki o kriminaliteti so odvisni od številnih dejavnikov, ne le od varnostnih razmer oziroma družbenih okoliščin, ki spodbujajo kazniva dejanja. Na število kaznivih dejanj vplivajo poleg kriminogenih dejavnikov tudi učinkovitost policije in drugih organov odkrivanja kaznivih dejanj, spremembe prioritete pri njihovem delu, stopnja prijavljanja

¹ Andrej Lukan, magister socioloških znanosti, vodja sektorja za analitiko, Služba generalnega direktorja policije, Generalna policijska uprava, Policija, Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Štefanova 2, 1000 Ljubljana.

kaznivih dejanj, spremembe kazenske materialne in procesne zakonodaje ter nenazadnje spremembe metodologije zajemanja in prikazovanja statističnih podatkov.

Delo policije na področju kriminalitete v letu 2006²

Policija je v letu 2006 poslala državnim tožilem kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenskih ovadb po devetem odstavku 148. člena ZKP zaradi 90.354 (84.379)³ kaznivih dejanj, storjenih v tem in prejšnjih letih, kar je 7,1 % več kot v letu 2005. Porast kaznivih dejanj je bil posledica večjega števila prijavljenih kaznivih dejanj in večjega števila

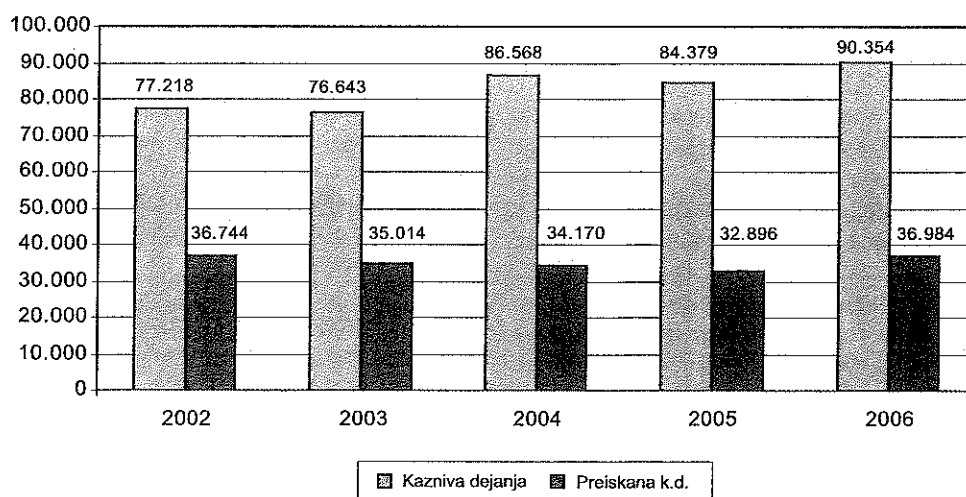
kaznivih dejanj, ki jih je policija sama odkrila. S kaznivimi dejanji so storilci povzročili za približno 40,4 (41,4) milijarde tolarjev škode.

Policija je bila pri odkrivanju in preiskovanju kriminalitete uspešnejša kot v letu 2005. Med kaznivimi dejanji, ki jih je obravnavala v letu 2006, je bilo prijavljenih 82.188 (77.137) ali 6,5 % več, sama pa je odkrila 8.166 (7.242) ali 12,8 % več kaznivih dejanj. Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, se je tako povečal z 8,6 % na 9,0 % ali za 0,4 odstotne točke. Kljub večjemu obsegu dela na področju kriminalitete so policisti preiskali 36.984 (32.896) ali 12,4 % več kaznivih dejanj, s čimer se je delež preiskanih kaznivih dejanj povečal z 39,0 % na 40,9 % ali za 1,9 odstotne točke.⁴

Kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe, v letih 2002–2006

	2002	2003	2004	2005	2006
Št. kaznivih dejanj	77.218	76.643	86.568	84.379	90.354
Št. preiskanih kaznivih dejanj	36.744	35.014	34.170	32.896	36.984
Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	47,6	45,7	39,5	39,0	40,9
Št. kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija	9.733	8.637	7.757	7.242	8.166
Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija (v %)	12,6	11,3	9,0	8,6	9,0

Preiskana kazniva dejanja v letih 2002–2006

² Vir: MNZ – Policija, 2007.

³ V oklepaju so podatki za leto 2005.

⁴ Preiskana so tista kazniva dejanja, pri katerih je bil osumljenec znan ob storitvi dejanja ali pa je bil pozneje odkrit.

Dobro polovico (51,5 %) vseh kaznivih dejanj v Sloveniji so obravnavali policisti in kriminalisti Policijske uprave Ljubljana, kjer se je število kaznivih dejanj najbolj povečalo glede na prejšnje leto (za 3.740 ali 8,7 %). Čeprav so preiskali tudi za 3,0 odstotne točke več kaznivih dejanj, je bil delež preiskanih kaznivih dejanj še vedno precej nižji kot v drugih policijskih upravah. Enako velja tudi za delež kaznivih dejanj,

ki so jih policisti in kriminalisti Policijske uprave Ljubljana sami odkrili.

Zaradi razlogov za utemeljen sum storitve kaznivih dejanj je policija vložila kazenske ovadbe in poročila v njihovo dopolnitev zoper 17.765 (17.566) oseb. Poleg fizičnih je bilo ovadenih tudi 212 (191) pravnih oseb.

Kazniva dejanja po enotah v letih 2005–2006

Enota	Št. kaznivih dejanj			Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)		Št. k. d., ki jih je odkrila policija		Delež k. d., ki jih je odkrila policija (v %)	
	2005	2006	Porast/upad (v %)	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
PU Celje	7.935	8.422	6,1	3.735	4.107	47,1	48,8	584	929	7,4	11,0
PU Koper	3.768	3.620	-3,9	1.777	1.578	47,2	43,6	599	563	15,9	15,6
PU Kranj	4.048	4.736	17,0	2.244	2.469	55,4	52,1	621	669	15,3	14,1
PU Krško	2.223	2.258	1,6	1.314	1.409	59,1	62,4	672	618	30,2	27,4
PU Ljubljana	42.760	46.500	8,7	12.482	14.975	29,2	32,2	1.817	2.379	4,2	5,1
PU Maribor	11.575	12.806	10,6	4.954	5.434	42,8	42,4	1.028	982	8,9	7,7
PU M. Sobota	2.884	2.777	-3,7	1.892	1.802	65,6	64,9	468	543	16,2	19,6
PU N. Gorica	2.842	2.481	-12,7	1.219	1.204	42,9	48,5	546	436	19,2	17,6
PU N. mesto	3.828	3.683	-3,8	1.822	1.934	47,6	52,5	371	409	9,7	11,1
PU Postojna	1.231	1.691	37,4	612	1.126	49,7	66,6	272	310	22,1	18,3
PU Slov. Gradec	1.192	1.329	11,5	753	899	63,2	67,6	232	287	19,5	21,6
GPU	93	51	-45,2	92	47	98,9	92,2	32	41	34,4	80,4
SKUPAJ	84.379	90.354	7,1	32.896	36.984	39,0	40,9	7.242	8.166	8,6	9,0

Struktura ovadenih oseb v letih 2005–2006

	2005		2006		Porast/upad (v %)
	Št. oseb	Delež (v %)	Št. oseb	Delež (v %)	
Spol – skupaj	17.566	100,0	17.765	100,0	1,1
moški	14.842	84,5	14.898	83,9	0,4
ženske	2.724	15,5	2.867	16,1	5,2
Starost – skupaj	17.566	100,0	17.765	100,0	1,1
14 do 17 let	1.631	9,3	1.550	8,7	-5,0
18 do 20 let	1.851	10,5	1.790	10,1	-3,3
21 do 30 let	5.169	29,4	5.279	29,7	2,1
31 do 40 let	3.694	21,0	3.731	21,0	1,0
41 do 50 let	3.039	17,3	3.087	17,4	1,6
51 let in več	2.166	12,3	2.312	13,0	6,7
ni podatka	16	0,1	16	0,1	0,0
Državljanstvo – skupaj	17.566	100,0	17.765	100,0	1,1
Slovenija	15.496	88,2	15.730	88,5	1,5
Srbija in Črna gora	391	2,2	285	1,6	-27,1
Bosna in Hercegovina	397	2,3	350	2,0	-11,8
Hrvaška	344	2,0	352	2,0	2,3
Romunija	168	1,0	161	0,9	-4,2
druge države	770	4,4	887	5,0	15,2
Pravne osebe	191	100,0	212	100,0	11,0

Policija je poslala državnim tožilcem tudi poročila po desetem odstavku 148. člena ZKP o 16.828 (18.011) ali 6,6 % manj domnevnih kaznivih dejanjih, pri katerih ni bilo potrjene suma storitve ali ni bilo podlage za kazenski pregon.

Kaznivih dejanj zoper *premoženje* je bilo 65.278 (63.632) ali 2,6 % več kot v prejšnjem letu, preiskanih pa je bilo 22,7 % (23,2 %). Povečalo se je število ropov in roparskih tatvin, zmanjšalo pa število vlomov in drznih tatvin. Najslabše so

Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2005	2006		2005	2006	2005	2006
Umor							
dokončan	20	12	-40,0	18	12	90,0	100,0
poskus	46	64	39,1	45	63	97,8	98,4
Posebno huda telesna poškodba	14	21	50,0	12	20	85,7	95,2
Huda telesna poškodba	304	245	-19,4	271	212	89,1	86,5
Lahka telesna poškodba	1.986	2.165	9,0	1.764	1.931	88,8	89,2
Druga kazniva dejanja	234	210	-10,3	230	208	98,3	99,0
Skupaj	2.604	2.717	4,3	2.340	2.446	89,9	90,0

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2005	2006		2005	2006	2005	2006
Posilstvo							
dokončano	47	48	2,1	44	46	93,6	95,8
poskus	11	7	-36,4	9	6	81,8	85,7
Spolno nasilje	65	58	-10,8	54	48	83,1	82,8
Kršitev spolne nedot. z zlorabo položaja	32	18	-43,8	32	18	100,0	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	188	173	-8,0	174	159	92,6	91,9
Druga kazniva dejanja	58	55	-5,2	58	52	100,0	94,5
Skupaj	401	359	-10,5	371	329	92,5	91,6

V letu 2006 je policija obravnavala 81.883 (78.264) kaznivih dejanj s področja **splošne kriminalitete**⁵ ali 4,6 % več kot v prejšnjem letu, preiskanih pa je bilo 35,1 % (34,6 %).

Kaznivih dejanj zoper *življenje in telo* je bilo 2.717 (2.604) ali 4,3 % več kot v prejšnjem letu, preiskanih je bilo 90,0 % (89,9 %). Povečalo se je število poskusov umora ter kaznivih dejanj posebno hude in lahke telesne poškodbe, zmanjšalo pa število dokončanih umorov ter kaznivih dejanj hude telesne poškodbe in drugih kaznivih dejanj zoper življenje in telo. Policija je razrešila vse dokončane umore.

Policija je obravnavala 359 (401) kaznivih dejanj zoper *spolno nedotakljivost* ali 10,5 % manj kot v prejšnjem letu, preiskala pa jih je 91,6 % (92,5 %). Zmanjšalo se je predvsem število kaznivih dejanj kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja, poskusov posilstva in spolnega nasilja.

bile preiskane tatvine motornih vozil in vlomi, vendar se je njihova preiskanosť v primerjavi s prejšnjim letom nekoliko izboljšala. Zmanjšal se je delež preiskanih ropov in drznih tatvin.

⁵ Splošna kriminaliteta obsega t.i. klasično ali tradicionalno kriminaliteto (kazniva dejanja zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost, premoženje itd.) in druge, sodobne oblike kriminalitete, kot so kazniva dejanja, povezana z zlorabo drog, nedovoljenimi migracijami itd.). Splošna kriminaliteta zajema torej vso kriminaliteto, razen gospodarske.

Kazniva dejanja zoper premoženje v letih 2005–2006⁶

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Št. preiskanih k. d.		Delež preiskanih k. d. (v %)	
	2005	2006		2005	2006	2005	2006
Poškodovanje tuje stvari	6.385	6.844	7,2	1.284	1.209	20,1	17,7
Tatvina ⁷	28.331	31.639	11,7	5.043	5.190	17,8	16,4
Vlom	20.252	18.107	-10,6	2.499	2.653	12,3	14,7
Drzna tatvina	822	702	-14,6	313	216	38,1	30,8
Tatvina motornega vozila	873	852	-2,4	90	94	10,3	11,0
Rop	426	521	22,3	200	194	46,9	37,2
Zatajitev	1.583	1.631	3,0	874	881	55,2	54,0
Roparska tatvina	91	107	17,6	54	58	59,3	54,2
Klasična goljufija	3.136	3.081	-1,8	2.970	2.850	94,7	92,5
Požig	85	76	-10,6	42	29	49,4	38,2
Druga kazniva dejanja	1.648	1.718	4,2	1.383	1.473	83,9	85,7
Skupaj**	63.632	65.278	2,6	14.752	14.847	23,2	22,7

Policija je obravnavala 2.527 (2.847) kaznivih dejanj s področja **mladoletniške kriminalitete**⁸, kar je 11,2 % manj kot v prejšnjem letu. Povečalo se je predvsem število kaznivih dejanj tatvine in izsiljevanja, precej pa je upadlo število velikih tatvin. Med vsemi ovadenimi osumljenci je bilo 8,7 % (9,3 %) mladoletnih. Policija je obravnavala tudi 519 (561) ali 7,5 % manj dejanj z elementi kaznivega dejanja, za katera je državnemu tožilstvu poslala poročilo o sumu, da so jih storili otroci do 14. leta starosti. Med vsemi žrtvami oziroma oškodovanci kaznivih dejanj je bilo 2.675 (2.593) ali 5,4 % (5,3 %) otrok in mladoletnikov.

Mladoletniška kriminaliteta v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2005	2006
Umor	4	5
Lahka telesna poškodba	134	154
Huda telesna poškodba	22	16
Posilstvo	1	4
Spolno nasilje	10	1
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	13	18
Prikazovanje in izdelava pornografskega gradiva	6	-
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	45	61
Omogočanje uživanja mamil	30	23
Tatvina	698	748
Velika tatvina	804	530
Rop	77	83
Goljufija	80	67
Izsiljevanje	44	88
Druga kazniva dejanja	879	729
Skupaj	2.847	2.527

⁶ Kazniva dejanja zoper premoženje, brez istovrstnih kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete.

Obseg obravnavane **gospodarske kriminalitete**⁹ in škoda, ki so jo ta kazniva dejanja povzročila, sta se v primerjavi s prejšnjim letom zelo povečala. Policija je obravnavala 8.471 (6.115) ali 38,5 % več gospodarskih kaznivih dejanj, ki so po oceni policistov povzročila za 20,9 (16,6) milijarde tolarjev škode. Delež gospodarske kriminalitete se je v strukturi celotne kriminalitete povečal s 7,2 % na 9,4 %, škoda, ki jo je povzročila gospodarska kriminaliteta, pa s 40,2 % na 51,7 %.

Porast obravnavanih gospodarskih kaznivih dejanj je bil po oceni Policije posledica bolj sistematičnega pristopa k odkrivanju in preiskovanju tovrstne kriminalitete. Najbolj se je povečalo število različnih oblik gospodarskih goljufij in kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic, poneverbe in zatajitve finančnih obveznosti, s katerimi so osumljenci povzročili največ škode. Sicer so prevladovala kazniva dejanja

⁷ Kazniva dejanja po 211. in 212. členu kazenskega zakonika, brez vlovov, drznih tatvin, tatvin motornih vozil in tatvin s področja gospodarske kriminalitete.

⁸ Mladoletniško kriminaliteto tvorijo kazniva dejanja, za katera so ovadene osebe, stare od 14 do 17 let. Ker mladoletniška kriminaliteta obsega samo kazniva dejanja, pri katerih je znan storilec, je njen obseg v okviru celotne kriminalitete višji, kot kažejo podatki.

⁹ Gospodarsko kriminaliteto sestavljajo kazniva dejanja po naslednjih členih Kazenskega zakonika: 154, 155, 158–168, 205–207, 209, 210, 219, 220, 225, 231–248, 250, 252–254, 259–269, 269a, 292, 293, 306, 307, 341, 343, 344, 359 in 392. Na podlagi kriterijev, ali gre za gospodarsko ali splošno kriminaliteto, spadajo med gospodarsko kriminaliteto tudi kazniva dejanja po členih 211, 217, 256, 258, 297, 298, 333, 335, 336 in 346. V skladu s 392. členom so vključena še kazniva dejanja po naslednjih členih starega Kazenskega zakonika: 127 do 130, 132 in 139.

Gospodarska kriminaliteta v letih 2005–2006¹⁰

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Škoda (v milijon SIT)		Porast/upad (v %)
	2005	2006		2005	2006	
Goljufija	777	1.452	86,9	1.816,2	2.687,2	48,0
Oderuštvo	14	17	21,4	171,0	66,2	-61,3
Lažni stečaj	3	2	-33,3	262,3	2,3	-99,1
Povz. stečaja z nevestnim gospodarjenjem	3	4	33,3	525,5	112,6	-78,6
Poslovna goljufija	982	1.412	43,8	3.097,0	6.685,1	115,9
Ponaređitev ali uničenje poslovnih listin	445	529	18,9	1.935,8	198,8	-89,7
Zloraba položaja ali pravic	145	175	20,7	3.318,5	4.216,1	27,0
Poneverba	512	1.000	95,3	1.100,3	1.408,7	28,0
Pranje denarja	5	5	0,0	89,9	0,0	0,0
Izdaja nekritega čeka in zloraba kartice	2.158	2.625	21,6	109,9	132,9	20,9
Zatajitev finančnih obveznosti	111	194	74,8	1.611,5	3.392,7	110,5
Druga kazniva dejanja	960	1.056	10,0	2.599,6	1.953,2	-24,9
Skupaj	6.115	8.471	38,5	16.637,5	20.855,8	25,4

izdaje nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice, poslovne goljufije, goljufije in poneverbe. Na podlagi Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je bilo obravnavanih 406 (398) kaznivih dejanj, pri katerih so bile poleg fizičnih oseb kazensko odgovorne tudi pravne osebe.

S področja **organizirane kriminalitete**¹¹ je bilo obravnavanih 499 (397) kaznivih dejanj ali 25,7 % več kot v prejšnjem letu. Najbolj se je povečalo število organiziranih oblik kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili. Najbolj pa je upadlo število organiziranih oblik kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, kar je posledica uspešnega varovanja državne meje in sodelovanja z varnostnimi organi sosednjih držav in držav, čez katere potekajo tihotapske poti.

Organizirana kriminaliteta v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2005	2006
Ponarejanje denarja	3	2
Zloraba prostitucije	4	8
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	208	236
Omogočanje uživanja mamil	1	6
Tatvina	2	10
Velika tatvina	11	24
Rop	-	6
Goljufija	1	4
Izsiljevanje	9	11
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov	4	22
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	130	85
Druga kazniva dejanja	24	85
Skupaj	397	499

Med t.i. **sodobne oblike kriminalitete**, ki so tako kot organizirane oblike kriminalitete statistično prikazane v okviru splošne ali gospodarske kriminalitete, spadajo računalniška kriminaliteta, kazniva dejanja, povezana z zlorabo prepovedanih drog, orožjem in nedovoljenimi migracijami in ponarejanjem denarja, korupcijska in še nekatera druga kazniva dejanja.

S področja **računalniške kriminalitete**¹² je bilo obravnavanih 36 (52) kaznivih dejanj, med katerimi so prevladovala kazniva dejanja neupravičenega vstopa v informacijski sistem. Preiskovanje teh kaznivih dejanj je postalo zahtevnejše in dolgotrajnejše, ker je

¹⁰ Pri gospodarski in organizirani kriminaliteti, kaznivih dejanjih s področja prepovedanih drog ipd. niso prikazani podatki o številu in deležu preiskanih kaznivih dejanj, ker so statistično praviloma vsa preiskana.

¹¹ Organizirano kriminaliteto sestavljajo kazniva dejanja s področja splošne ali gospodarske kriminalitete, ki so bila po oceni policistov posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Za opredelitev organizirane kriminalne dejavnosti, morajo biti izpolnjeni štirje obvezni in najmanj dva od sedmih variabilnih (izbirnih) kriterijev. Obvezni kriteriji so obstoj skupine vsaj treh ljudi, delovanje v daljšem časovnem obdobju, pridobivanje premoženjske koristi in/ali družbene moči ter izvrševanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Variabilni kriteriji so uporaba nasilja in/ali korupcije, delovanje na mednarodni ravni, sodelovanje pri pranju denarja, notranja pravila ravnanja ter delitev vlog in nalog med člani skupine, podjetniški način delovanja ter vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko.

¹² Računalniška kriminaliteta obsega kazniva dejanja po drugem odstavku 154. člena, 225. členu, 242. členu, tretjem odstavku 309. člena in 159. členu Kazenskega zakonika, če gre za neupravičeno objavo avtorskega dela na internetu.

bilo storilce vse težje odkriti, poleg tega pa se je policija pri preiskovanju soočala s čedalje večjo količino podatkov.

Računalniška kriminaliteta v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2005	2006
Neupravičen vstop v informacijski sistem	30	24
Vdor v računalniški sistem	5	6
Neupravičena uporaba avtorskega dela	17	6
Skupaj	52	36

Število vseh obravnavanih kaznivih dejanj *zlorabe prepovedanih drog* se je povečalo s 1.241 na 1.794 ali za 44,6 %, kar odraža večjo intenzivnost dela policije na tem področju. Zaradi domnevne zastrupitve s prepovedanimi drogami je umrlo 19 (29) ljudi.

Zloraba prepovedanih drog v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)
	2005	2006	
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	1.026	1.590	55,0
Omogočanje uživanja mamil	215	204	-5,1
Skupaj	1.241	1.794	44,6

Policisti so v sodelovanju s cariniki in tujimi varnostnimi organi zasegli tudi večje količine prepovedanih drog kot v prejšnjem letu.

Zasežene prepovedane droge v letih 2005–2006

Vrsta zasežene prepovedane droge	Merska enota	2005	2006
Amfetamin	(g)	132,4	3.411,2
	(ml)	63,8	-
	(tbl)	235	201
Benzodiazepini	(ml)	0,9	2,0
	(tbl)	1.787	1.203,5
Ekstazi	(g)	26,0	818,8
	(tbl)	1.309,5	2.950
Heroin	(g)	134.207,6	182.293,3
	(ml)	85,0	258,8
Kokain	(g)	2.141,1	4.677,5
	(ml)	194,4	2,1
Konoplja – rastlina	(g)	15.617,6	69,2
	(kos)	3.214	2.557
Konoplja – rastlina (marihuana)	(g)	112.320,2	552.976,5
Konoplja – smola (hašiš)	(g)	722,2	4.339,7
Metamfetamin	(g)	0,8	19,5
	(tbl)	44	37
Metadon	(g)	2,3	119,7
	(ml)	3.267,2	2.532,0
	(tbl)	3	133

Policija je obravnavala 216 (148) ali 45,9 % več kaznivih dejanj *nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivnih snovi*. Zasegla je 22.193 (30.404) kosov različnega orožja. Policija je sama odkrila 192 (127) kaznivih dejanj, tudi s pomočjo izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov.

V letu 2006 je obravnavala 348 (463) ali 24,8 % manj kaznivih dejanj *prepovedanega prehajanja državne meje ali ozemlja države* in 28 (31) kaznivih dejanj *tihotapstva*.

Število kaznivih dejanj *zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi* se je povečalo z 12 na 21.

Zloraba prostitucije in trgovina z ljudmi v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Št. ovađenih osumlencev	
	2005	2006	2005	2006
Zloraba prostitucije	9	18	13	65
Spravljanje v suženjsko razmerje	2	-	1	0
Trgovina z ljudmi	1	3	4	11
Skupaj	12	21	18	76

Policija je obravnavala 1.823 (1.439) ali 26,7 % več kaznivih dejanj *ponarejanja denarja*. Zasegla je 6.987 (2.378) ponaredkov, med katerimi je bilo 2.932 (652) ponaredkov slovenskih tolarjev in 3.646 (1.626) ponaredkov evrov. Med ponaredki evrov so prevladovali bankovci za 20 in 100 evrov ter kovanci za 2 evra. Največ ponarejenih evrskih bankovcev je bilo odkritih na mejnih območjih z Italijo, ponarejeni kovanci pa so bili unovčeni v glavnem na cestninskih postajah.

Število obravnavanih *korupcijskih kaznivih dejanj* se je povečalo s 17 na 44, prevladovala pa so kazniva dejanja jemanja in dajanja podkupnine. Večino teh kaznivih dejanj je policija odkrila s pomočjo prikritih preiskovalnih ukrepov in drugih metod dela, povečala pa se je tudi pripravljenost državljanov za prijavljanje teh kaznivih dejanj.

Korupcijska kazniva dejanja v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2005	2006
Kršitev proste odločitve volivcev	-	-
Sprejemanje podkupnine pri volitvah	-	-
Nedovoljeno sprejemanje daril	1	-
Nedovoljeno dajanje daril	-	-
Jemanje podkupnine	11	17
Dajanje podkupnine	5	18
Sprejemanje daril za nezakonito posredovanje	-	5
Dajanje daril za nezakonito posredovanje	-	4
Skupaj	17	44

Policija je obravnavala 3.376 (3.057) ali 10,4 % več kaznivih dejanj *ogrožanja varnosti* in 403 (383) ali 5,2 % več kaznivih dejanj *izsiljevanja*. Tudi porast obravnavanih kaznivih dejanj *izsiljevanja* je predvsem odraz večje pripravljenosti oškodovancev, da prijavijo ta kazniva dejanja.

Druge oblike ogrožanja varnosti v letih 2005–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)
	2005	2006	
Izsiljevanje	383	403	5,2
Ogrožanje varnosti	3.057	3.376	10,4
Povzročitev splošne nevarnosti	255	284	11,4
Ugrabitev	3	6	...
Protipravni odvzem prostosti	65	71	9,2
Skupaj	3.763	4.140	10,0

S kaznivimi dejanji *terorizma* se policija doslej še ni soočila. Njeno delo na tem področju je bilo usmerjeno predvsem v izmenjavo kriminalističnoobveščevalnih podatkov s tujimi varnostnimi organi pri preprečevanju in odkrivanju teroristične dejavnosti ter v preprečevanje financiranja teroristične dejavnosti in pranja denarja.

Večletna primerjava gibanja kriminalitete¹³

Za dodatno ponazoritev obsega celotne kriminalitete in posameznih vrst kaznivih dejanj je najprej prikazano število kaznivih dejanj ter število in delež preiskanih kaznivih dejanj od leta 1990.

Kazniva dejanja in njihova preiskanost v letih 1990–2006

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kazniva dejanja	38.353	42.250	54.085	44.278	43.635	38.178	36.587	37.173	55.473	62.836
Preiskana kazniva dejanja	22.289	22.939	30.021	25.479	25.072	23.053	23.942	23.960	29.368	29.285
Delež preiskanih k. d. (v %)	58,1	54,3	55,5	57,5	57,5	60,4	65,4	64,5	52,9	46,6

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
67.617	74.795	77.218	76.643	86.568	84.379	90.354
31.707	35.210	36.744	35.014	34.170	32.896	36.984
46,9	47,1	47,6	45,7	39,5	39,0	40,9

Podatki kažejo, da je število kaznivih dejanj kljub letnim nihanjem postopno naraščalo. Na upad števila kaznivih dejanj od leta 1995 do 1998 v primerjavi s prejšnjimi petimi leti so vpli-

vale predvsem spremembe kazenske zakonodaje, njenega izvajanja in evidentiranja kaznivih dejanj. Nov kazenski zakonik je leta 1995 določil, da se pregon storilcev za številna lažja kazniva dejanja začne na predlog oškodovancev (t.i. predlagalni delikti). Posledica uvedbe predlagalnih deliktov je bila sprememba načina obravnavanja in evidentiranja lažjih kaznivih dejanj, ki so najštevilnejša in zato najbolj vplivajo na skupno število. Če oškodovanci niso vztrajali pri svojih predlogih za pregon, policisti niso vložili kazenskih ovadb, ampak so pristojnemu državnemu tožilstvu poslali zgolj poročilo, da ni podlage za pregon. Zato številna tovrstna dejanja niso bila več evidentirana in statistično prikazana med kaznivimi dejanji.

Leta 1998 je bilo sprejeto interno navodilo, po katerem policisti ne bi več ugotavljali, ali oškodovanec želi vložiti predlog za pregon ali ne, ker je njegov namen izražen že z naznanitvijo kaznivega dejanja. Dodatni postopki, ki so pred tem marsikaterega prijavitelja odvrnili od formalizacije zahteve za pregon, niso bili več potrebni (MNZ, 1999), kar je bil eden od glavnih razlogov, da se je število obravnavanih kaznivih dejanj začelo povečevati, in sicer postopoma, ker omenjenega navodila niso enako dosledno upoštevale vse policijske uprave. K statističnemu porastu kaznivih dejanj je delno prispevalo tudi stališče državnega tožilstva, da se pri serijskem unovčevanju ponarejenega denarja, dokler storilec ni znan, vsaka unovčitev enega ali več istovrstnih ponaredkov šteje za samostojno kaznivo dejanje, ne pa kaznivo dejanje v nadaljevanju. Več primerov unovčevanja ponarejenega denarja je bilo združenih v eno kaznivo dejanje le, če je bilo ugotovljeno, da je ponarejeni denar serijsko unovčeval isti storilec (MNZ, 1999).

Porast kaznivih dejanj po letu 1998 je bil delno tudi odraz mednarodnih okoliščin. Izredni porast nedovoljenih migracij leta 2000 je spremljalo tudi povečanje števila kaznivih dejanj nedovoljenega prehoda čez državno mejo ali ozemlja države, ki se je odrazilo v skupnem številu kaznivih dejanj. Po ugotovitvah Policije je prišlo tudi do velikega porasta t.i. sekundarne

¹³ Viri: MNZ, 1996–1999, MNZ – Policija, 2000–2007.

kriminalitete, zlasti premoženjskih kaznivih dejanj, s katerimi so si storilci pridobili sredstva za nabavo prepovedanih drog (MNZ – Policija, 2000).

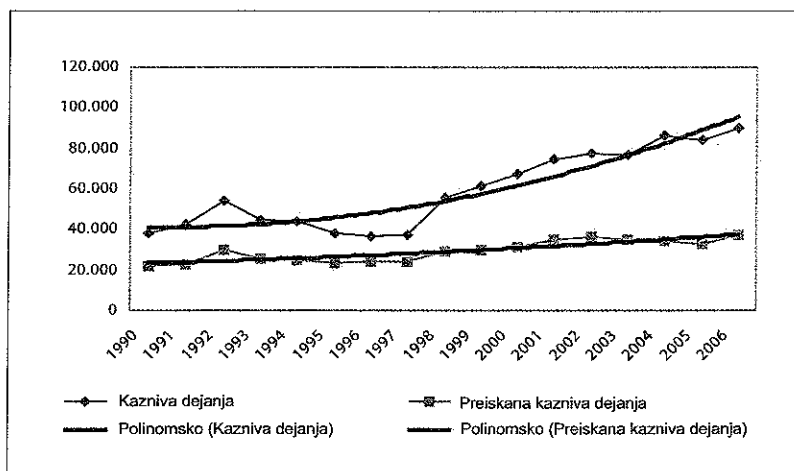
Nadaljnji statistični porast kriminalitete je bil po oceni Policije posledica še doslednejšega vlaganja kazenskih ovadb za lažja kazniva dejanja in nadaljnega povečevanja števila deliktov odvisnikov od prepovedanih drog (MNZ – Policija, 2001) ter pogostejšega prijavljanja premoženjskih kaznivih dejanj (MNZ – Policija, 2005). Državlani so začeli vse pogosteje prijavljati premoženjske delikte zaradi uveljavljanja odškodninskih zahtevkov pri zavarovalnicah na podlagi policijskih zapisnikov.

Z uvedbo novega informacijskega sistema policije na področju kriminalitete konec leta 1999 je bila spremenjena tudi metodologija statističnega prikazovanja kaznivih dejanj, ki

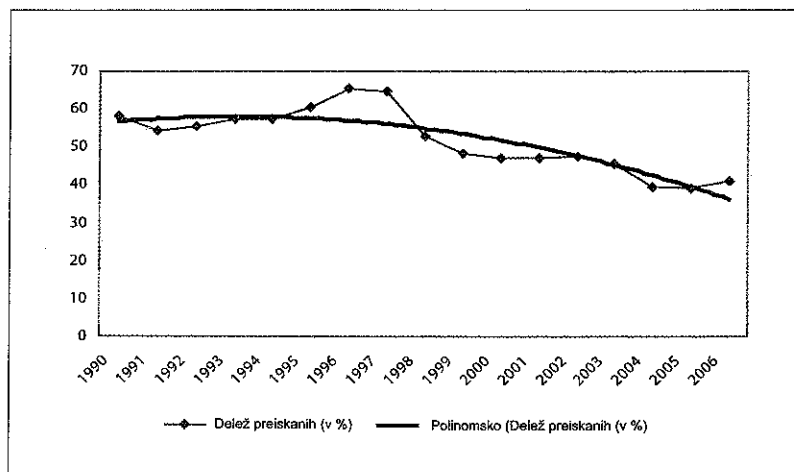
sicer ni bistveno vplivala na statistični prikaz obsega kriminalitete. Število obravnavanih kaznivih dejanj je bilo po novem prikazano po času, ko je policija zanje vložila kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev, ne pa po času, ko so bili podatki vneseni v centralni računalnik, kot je bilo prej (MNZ – Policija, 2000).

Med številom kaznivih dejanj in številom preiskanih kaznivih dejanj v prikazanem obdobju obstaja močna premo sorazmerna korelacija ($r = 0,955$, $p = 0,01$). To pomeni, da z naraščanjem števila kaznivih dejanj narašča tudi število preiskanih kaznivih dejanj, čeprav ne vselej enakomerno. Korelacija med številom kaznivih dejanj in deležem preiskanih kaznivih dejanj je prav tako močna, vendar obratno sorazmerna ($r = -0,956$, $p = 0,01$), kar pomeni, da z naraščanjem števila kaznivih dejanj praviloma pada delež preiskanih kaznivih dejanj.

Vsa kazniva dejanja in preiskana kazniva dejanja

Delež preiskanih kaznivih dejanj

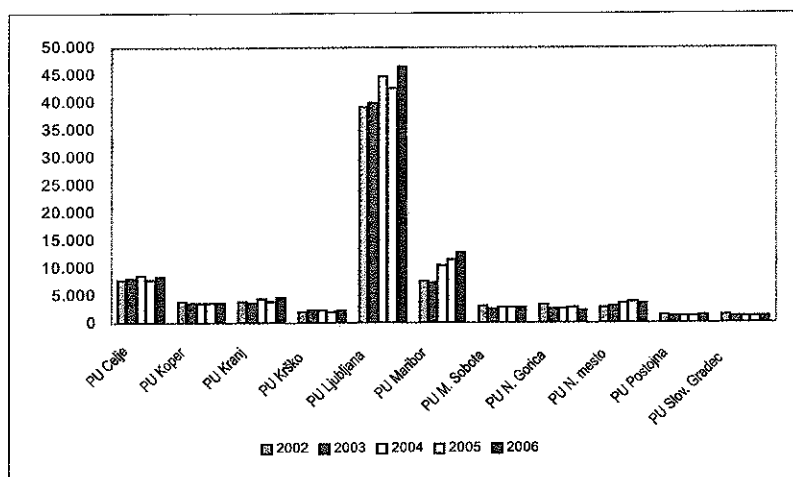
Posledica uvedbe predlagalnih deliktov leta 1995 ni bil le precejšen statistični upad kaznivih dejanj, temveč tudi porast deleža preiskanih kaznivih dejanj, saj so lažja kazniva dejanja praviloma najslabše preiskana. Z naraščanjem števila kaznivih dejanj od leta 1998 je začel padati delež preiskanih kaznivih dejanj.¹⁴

Gibanje posameznih vrst kaznivih dejanj v zadnjih desetih letih je na splošno pokazalo, da se je povečalo število lažjih kaznivih dejanj, število težjih kaznivih dejanj pa je ostalo približno enako ali je celo upadlo. V okviru **splošne kriminalitete** to velja tudi za kazniva dejanja zoper življenje in telo. Skupno število teh kaznivih dejanj se je od leta 1997 povečalo

Kazniva dejanja po enotah v letih 2002–2006

Enota	Kazniva dejanja					Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
PU Celje	7.802	8.244	8.745	7.935	8.422	51,7	50,5	46,8	47,1	48,8
PU Koper	3.891	3.755	3.613	3.768	3.620	54,9	54,5	52,7	47,2	43,6
PU Kranj	3.928	3.605	4.400	4.048	4.736	52,5	56,8	58,3	55,4	52,1
PU Krško	2.162	2.273	2.439	2.223	2.258	67,5	60,2	61,8	59,1	62,4
PU Ljubljana	39.300	40.126	44.775	42.760	46.500	40,5	37,1	29,5	29,2	32,2
PU Maribor	7.514	7.437	10.629	11.575	12.806	54,6	58,0	44,6	42,8	42,4
PU Murska Sobota	3.072	2.695	2.952	2.884	2.777	66,7	64,3	60,5	65,6	64,9
PU Nova Gorica	3.303	2.683	2.632	2.842	2.481	39,6	47,7	44,0	42,9	48,5
PU Novo mesto	2.983	3.124	3.737	3.828	3.683	56,5	50,5	45,4	47,6	52,5
PU Postojna	1.649	1.282	1.347	1.231	1.691	55,3	52,9	49,2	49,7	66,6
PU Slovenj Gradec	1.607	1.414	1.280	1.192	1.329	66,8	65,5	65,0	63,2	67,6
GPU	7	5	19	93	51	85,7	20,0	73,7	98,9	92,2
Skupaj	77.218	76.643	86.568	84.379	90.354	47,6	45,7	39,5	39,0	40,9

Kazniva dejanja po enotah

Obratno sorazmerna povezanost med številom kaznivih dejanj in deležem preiskanih kaznivih dejanj se nazorno kaže predvsem pri dveh največjih policijskih upravah, PU Ljubljana in PU Maribor, kjer se je število kaznivih dejanj v zadnjih petih letih najbolj povečalo, po drugi strani pa se je v teh dveh policijskih upravah, poleg PU Koper, najbolj zmanjšal delež preiskanih kaznivih dejanj.

¹⁴ Novi informacijski sistem leta 1999 na začetku ni omogočal korektnega prikaza števila in deleža preiskanih kaznivih dejanj. V poročilih o delu policije je bil zato naveden delež kaznivih dejanj z znanimi osumljenci ne glede na to, ali je policija zoper njih vložila kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenske ovadbe in s tem utemeljila sum, da so storili kaznivo dejanje, ali ne. Podatki o deležu preiskanih kaznivih dejanj od leta 1999 do 2002 zato niso povsem primerljivi s podatki pred letom 1999 in po letu 2002.

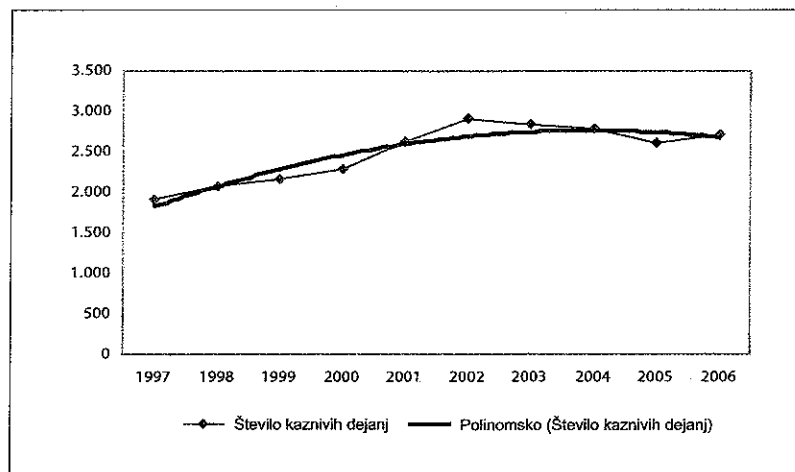
zaradi precejšnjega porasta kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe, ki se večinoma preganjajo na predlog oškodovanca, medtem ko se število drugih kaznivih dejanj zoper življenje in telo ni spremenilo ali se je zmanjšalo (dokončani umori in kazniva dejanja hudih telesnih poškodb).

Na gibanje kaznivih dejanj zoper *spolno nedotakljivost* je vplivalo predvsem gibanje kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let, katerih število je do leta 2002 naraščalo, nato pa postopno upadlo. Pri drugih kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost v zadnjih desetih letih ni bilo večjih sprememb, razen upada kaznivih dejanj posilstva v zadnjih dveh letih.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 1997–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Umor – skupaj	78	71	70	72	61	78	57	76	66	76
dokončan	34	13	24	22	13	30	20	27	20	12
poskus	44	48	46	50	48	48	37	49	46	64
Posebno huda telesna poškodba	22	11	22	21	18	21	18	8	14	21
Huda telesna poškodba	406	382	386	410	398	389	295	322	304	245
Lahka telesna poškodba	1.024	1.166	1.243	1.445	1.734	2.049	2.087	2.049	1.986	2.165
Druga kazniva dejanja	388	446	436	348	410	376	387	322	234	210
Skupaj	1.918	2.066	2.157	2.289	2.621	2.906	2.844	2.777	2.604	2.717

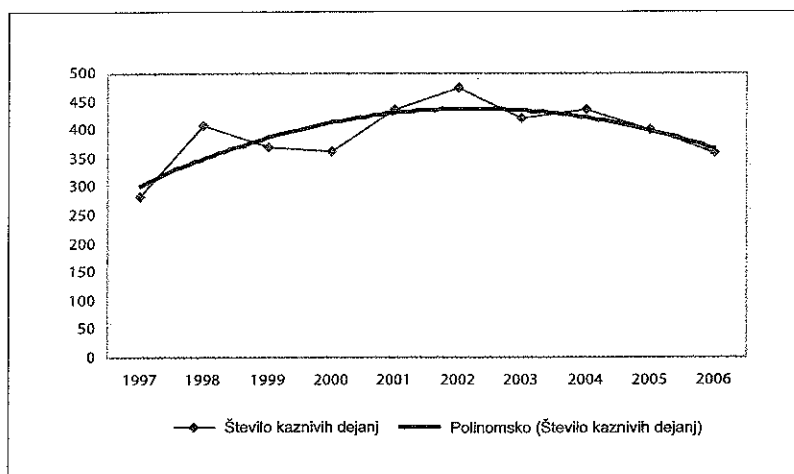
Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 1997–2006

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 1997–2006

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Posilstvo – skupaj	74	83	75	86	82	86	86	87	58	55
dokončano	57	60	65	65	73	47	48
poskus	17	23	21	21	14	11	7
Spolno nasilje	35	77	73	73	73	76	76	64	65	58
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	15	21	15	24	15	28	28	26	32	18
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	117	176	162	147	221	239	239	218	188	173
Druga kazniva dejanja	41	52	44	32	46	45	45	41	58	55
Skupaj	282	409	369	362	437	474	420	436	401	359

Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 1997–2006

Porast obsega celotne kriminalitete, ki jo je policija obravnavala v zadnjih desetih letih, je bil predvsem odraz povečanja števila kaznivih dejanj zoper *premoženje*. Delež teh kaznivih dejanj v celotni kriminaliteti je narasel z 61,1 % leta 1997 na 72,2 % leta 2006. Število tatvin, ki predstavljajo veliko večino premoženjske kriminalitete, se je v tem obdobju kar trikratno povečalo. Naraslo je predvsem število lažjih oblik tatvin, vključno z vlomi v avtomobile, in drugih lažjih

premoženjskih deliktov (kazniva dejanja poškodovanja tuje stvari in t.i. klasične goljufije), katerih število je najbolj odvisno od načina njihovega evidentiranja in pripravljenosti oškodovancev za prijavljanje, saj je tu temno polje kriminalitete največje. Po drugi strani je v tem obdobju nekoliko naraslo tudi število težjih kaznivih dejanj zoper premoženje, kot so ropi in roparske tatvine.

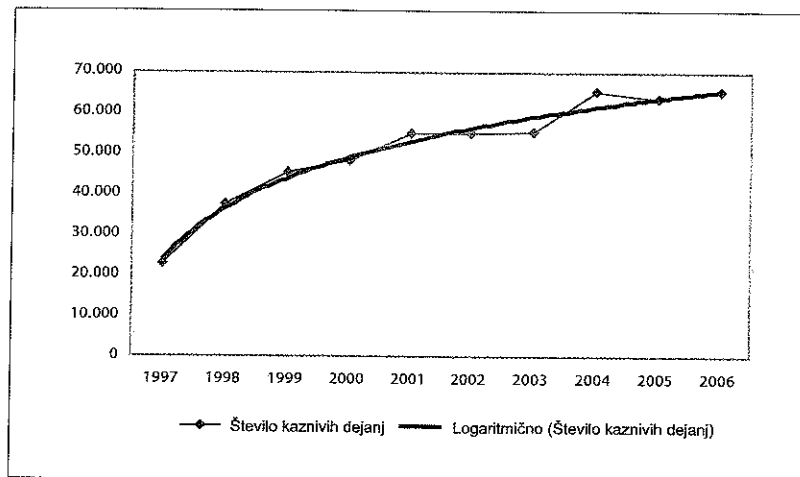
Kazniva dejanja zoper premoženje v letih 1997–2006¹⁵

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Poškodovanje tuje stvari	1.701	3.669	4.883	5.015	5.986	6.356	5.758	6.963	6.385	6.844
Tatvina – skupaj	17.019	29.329	35.462	38.070	41.184	42.042	43.166	52.042	50.278	51.300
vlom	7.359	13.158	16.112	15.961	15.617	16.431	16.947	22.460	20.252	18.107
drzna tatvina	327	719	788	811	811	816	839	788	822	702
tatvina motornega vozila ¹⁶	991	1.408	733	...	691	815	685	706	873	852
druge tatvine	8.342	14.044	17.929	21.298	24.165	23.803	24.695	28.088	28.331	31.639
Rop	341	382	465	474	503	449	349	398	426	521
Roparska tatvina	37	50	53	58	76	78	82	83	91	107
Klasična goljufija	1.478	1.571	1.906	2.990	2.816	2.273	2.167	2.769	3.136	3.081
Požig	75	78	63	78	67	69	101	65	85	76
Druga kazniva dejanja	2.047	2.362	2.510	1.472	4.240	3.586	3.608	2.930	3.231	3.349
Skupaj*	22.698	37.441	45.342	48.157	54.872	54.853	55.231	65.250	63.632	65.278

¹⁵ Kazniva dejanja zoper premoženje, brez istovrstnih kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete.

¹⁶ Tatvine motornih vozil leta 2000 zaradi zapletenih postopkov obdelave podatkov ob uvedbi novega informacijskega sistema niso posebej prikazane, ampak so zajete v skupnem številu tatvin.

Kazniva dejanja zoper premoženje v letih 1997-2006

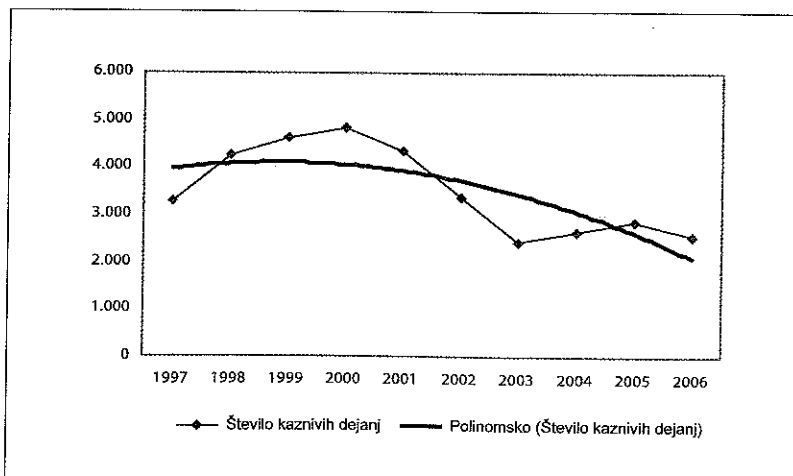
Čeprav pri **mladoletniški kriminaliteti** še bolj kot pri celotni kriminaliteti prevladujejo lažji premoženjski in drugi delikti, katerih število se je v zadnjih desetih letih najbolj povečalo, je število kaznivih dejanj mladoletnikov naraščalo le do leta 2000, nato pa je upadlo in od leta 2003 ostalo

na približno enaki ravni. Statistični upad kaznivih dejanj mladoletnikov je povezan s poslabšanjem preiskavnosti lažjih kaznivih dejanj, saj so pri mladoletniški kriminaliteti statistično prikazana samo kazniva dejanja, pri katerih je znan storilec.

Mladoletniška kriminaliteta v letih 1997-2006

	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Skupaj	3.281	4.264	4.622	4.847	4.344	3.354	2.407	2.636	2.847	2.527

Mladoletniška kriminaliteta v letih 1997-2006

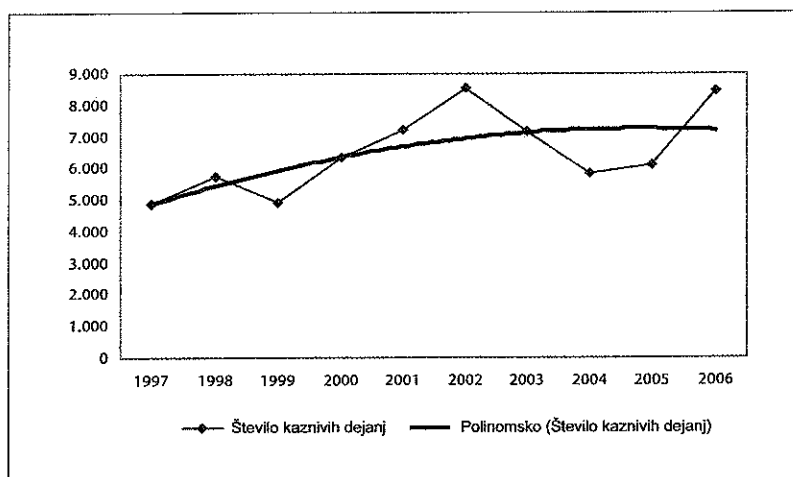
Za **gospodarsko kriminaliteto** je značilno precejšnje temno polje, saj posledice tovrstnih kaznivih dejanj največkrat niso neposredno vidne, še zlasti pri kaznivih dejanjih, pri katerih oškodovanec ni fizična ali pravna oseba, ampak država. Obseg odkrite gospodarske kriminalitete je odvisen od sposobnosti in zmožnosti organov odkrivanja, zakonodaje, pripravljenosti oškodovancev in drugih za prijavljanje kaznivih dejanj, interesov oblasti itd. (Resolucija, 2007). V zadnjih desetih letih je število kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete precej nihalo, kar kaže tudi delež te kriminalitete v okviru celotne kriminalitete, obravnavane v posameznih letih. Ta nihanja so bila delno posledica sprememb pri evidentiranju gospodarskih kaznivih dejanj, delno pa razkritja primerov gospodarske kriminalitete, pri katerih je policija vložila kazenske ovadbe za več sto kaznivih dejanj.¹⁷

Podatki o **organizirani kriminaliteti** kažejo, da je od leta 1998 do 2004 upadlo število kaznivih dejanj, ki so bila po presoji policije posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Statistični upad kaznivih dejanj ni bil posledica varnostnih razmer ali dela policije, temveč opustitve ohlapne definicije organizirane kriminalitete in upoštevanja bolj restriktivnih kriterijev Europolja pri evidentiranju organizirane kriminalitete. Porast kaznivih dejanj v letu 2005 pa je bil po oceni Policije odraz njenega intenzivnejšega dela pri odkrivanju organiziranih oblik kriminalitete (MNZ – Policija, 2006).

Gospodarska kriminaliteta v letih 1997–2006

	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Skupaj	4.860	5.719	4.922	6.337	7.215	8.527	7.168	5.825	6.115	8.471
Delež v celotni kriminaliteti (v %)	13,1	10,3	7,8	9,4	9,6	11,0	9,3	6,7	7,2	9,4

Gospodarska kriminaliteta v letih 1997–2006

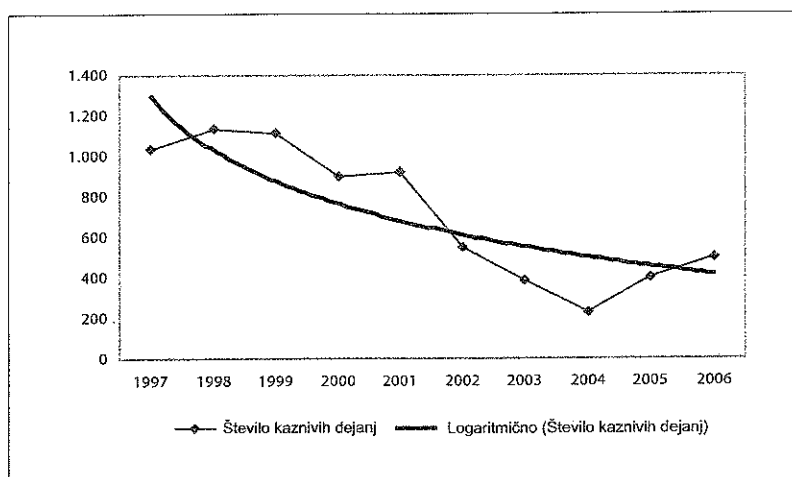
¹⁷ Statistični porast gospodarskih kaznivih dejanj leta 2000 je bil na primer v veliki meri posledica prikazovanja tatvin telefonskih impulzov v okviru gospodarske, ne pa več v okviru splošne kriminalitete (MNZ – Policija 2001: 9). Na porast gospodarske kriminali-

tete v letu 2002 je med drugim vplivalo uspešno razkritje primera, pri katerem je policija obravnavala več kot tisoč kaznivih dejanj poslovnih goljufij (MNZ – Policija 2003: 16).

Organizirana kriminaliteta v letih 1997–2006

	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Skupaj	1.038	1.136	1.116	898	924	551	388	225	397	499

Organizirana kriminaliteta v letih 1997–2006

Število posameznih vrst kaznivih dejanj, ki jih prištevamo med t.i. **sodobne oblike kriminalitete**, se je v zadnjih desetih letih različno spreminjalo.

Število kaznivih dejanj s področja *računalniške kriminalitete* je bilo odvisno predvsem od prijavljanja teh dejanj in odkrivanja storilcev. Po oceni Policije je bilo na tem področju veliko temno

Druge oblike kriminalitete v letih 1997–2006

Vrste kaznivih dejanj	Število kaznivih dejanj									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Računalniška kriminaliteta ¹⁸	22	30	38	38	31	30	14	30	52	36
Zloraba prepovedanih drog ¹⁹	964	988	1.107	1.370	1.537	1.534	1.046	1.231	1.241	1.794
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov	136	168	116	199	173	175	148	143	148	216
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	163	441	695	871	720	548	406	389	463	348
Ponarejanje denarja	1.037	2.139	2.098	2.171	1.857	987	1.177	1.772	1.439	1.823
Korupcijska kazniva dejanja ²⁰	57	41	58	51	54	18	17	44

¹⁸ Kazniva dejanja neupravičenega vstopa v informacijski sistem, vdora v računalniški sistem in neupravičene uporabe avtorskega dela.

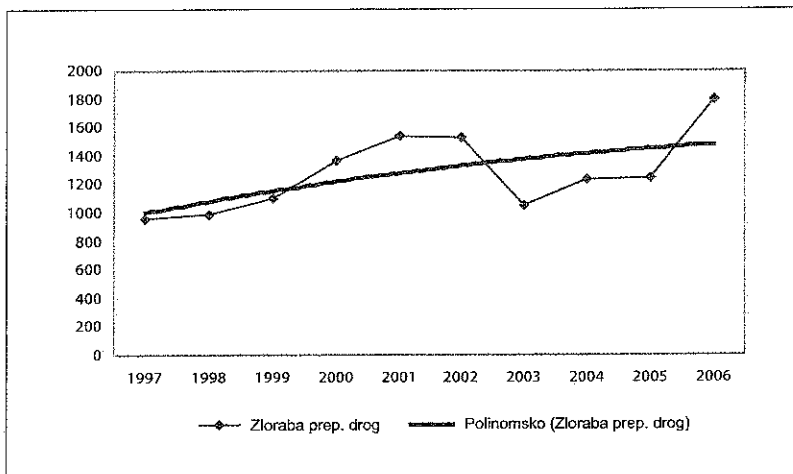
¹⁹ Kaznivi dejanji neupravičene proizvodnje in prometa z mamili ter omogočanja uživanja mamil.

²⁰ Kazniva dejanja kršitve proste odločitve volivcev, sprejemanja podkupnine pri volitvah, nedovoljenega sprejemanja daril, nedovoljenega dajanja daril, jemanja podkupnine, dajanja podkupnine, sprejemanja daril za nezakonito posredovanje in dajanja daril za nezakonito posredovanje.

polje, saj so se le redke organizacije in posamezniki odločali za prijavo, preiskovanje teh dejanj pa je postajalo vse bolj zahtevno.

Število kaznivih dejanj *zlorabe prepovedanih drog* (neupravičena proizvodnja in promet z mamili ter omogočanje uživanja mamil) se je v zadnjih desetih letih precej povečalo, vendar porast ni bil linearen. Njihovo število namreč ni bilo odvisno le od ponudbe prepovedanih drog na ilegalnem trgu, temveč predvsem od prioritet ter intenzivnosti dela policije in drugih organov odkrivanja (carinska služba) na tem področju.

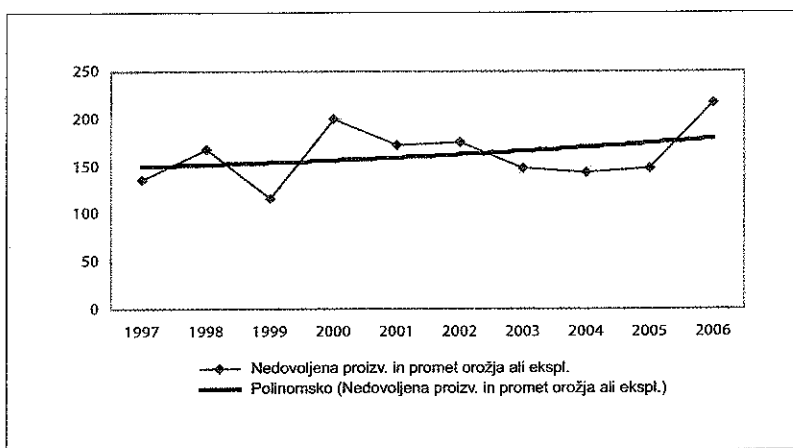
Zloraba prepovedanih drog v letih 1997–2006

Podobno kot za kazniva dejanja zlorabe prepovedanih drog velja za kazniva dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov. Število kaznivih dejanj je v tem obdobju precej nihalo, odvisno pa je bilo predvsem od dejavnosti organov odkrivanja.

Statistični porast kaznivih dejanj ponarejanja denarja po letu 1998 je bil predvsem posledica spremenjenega evidentiranja kaznivih dejanj zaradi že omenjenega stališča državnega tožilstva, da se vsaka serijska unovčitev enega ali več istovrstnih ponaredkov šteje za samostojno

Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov v letih 1997–2006

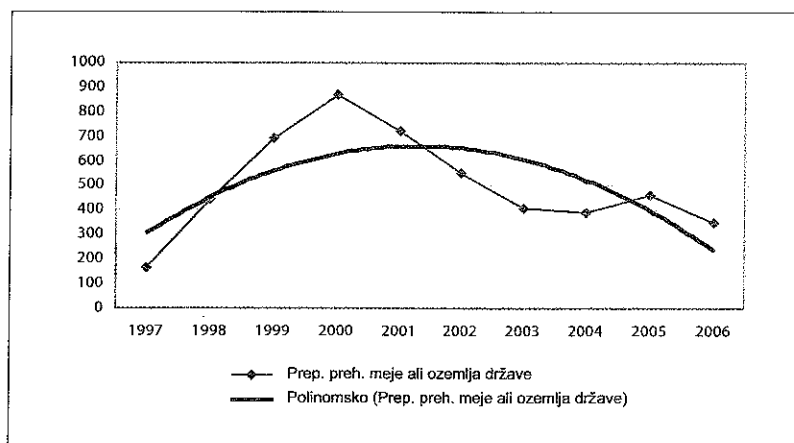
Na gibanje števila kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države so večinoma vplivale mednarodne okoliščine. Skokovit porast nedovoljenih migracij, ki so dosegle vrhunec leta 2000, je spremljalo tudi povečanje števila kaznivih dejanj, ki so po zaježitvi nedovoljenih migracij začela upadati.²¹

kaznivo dejanje, dokler storilec ni odkrit. Zato statistični podatki le delno odražajo razmere na tem področju.

Policija statistično prikazuje kazniva dejanja korupcije v ožjem smislu, kjer prevladujejo kazniva dejanja jemanja in dajanja podkupnin. Število teh kaznivih dejanj je upadlo v letih 2004 in 2005, v letu 2006 pa se je ponovno povečalo. Ker gre za ogromno temno polje, statistični podatki niso odraz splošnih družbenih razmer, temveč pripravljenosti

²⁰ Policija je leta 1997 evidentirala 7.083 nedovoljenih prehodov državne meje, leta 2000 se je njihovo število povzpelo na 35.892, nato pa se je postopno zmanjšalo na 3.992 leta 2006.

Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države v letih 1997–2006

posameznikov in ustanov za prijavljanje teh kaznivih dejanj ter sposobnosti in zmožnosti policije, da na podlagi prijav in lastne dejavnosti zbere dovolj dokazov za kazensko ovadbo.

Viri:

1. Council of Europe (1995): **Draft Model of the European Sourcebook on Criminal Justice Statistics (Version 3)**. Strassbourg: Council of Europe.
2. MNZ (1996): **Poročilo o delu Ministrstva za notranje zadeve za leto 1995**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije.
3. MNZ (1997): **Poročilo o delu Ministrstva za notranje zadeve za leto 1996**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije.
4. MNZ (1998): **Poročilo o delu Ministrstva za notranje zadeve za leto 1997**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije.
5. MNZ (1999): **Poročilo o delu Ministrstva za notranje zadeve za leto 1998**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije.
6. MNZ – Policija (2000): **Poročilo o delu policije za leto 1999**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/>
7. MNZ – Policija (2001): **Poročilo o delu policije za leto 2000**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/>
8. MNZ – Policija (2002): **Poročilo o delu policije za leto 2001**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/docs/statistika/lp2001.doc>
9. MNZ – Policija (2003): **Poročilo o delu policije za leto 2002**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/statistika/lp/2002/LP2002.doc>
10. MNZ – Policija (2004): **Poročilo o delu policije za leto 2003**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/statistika/lp/2003/LP2003.doc>
11. MNZ – Policija (2005): **Poročilo o delu policije za leto 2004**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. http://www.policija.si/si/statistika/lp/2004/lp_2004.doc
12. MNZ – Policija (2006): **Poročilo o delu policije za leto 2005**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/statistika/lp/2005/lp2005.pdf>
13. MNZ – Policija (2007): **Poročilo o delu policije za leto 2006**. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. <http://www.policija.si/si/statistika/lp/2006/lp2006.pdf>
14. **Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2007–2011** (2007). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, 40/2007. <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200740&stevilka=2174>

Crime in 2006

Andrej Lukau, M.Sc., Ministry of the Interior of the Republic of Slovenia, Police,
Štefanova 2, 1000 Ljubljana, Slovenia

The present article presents data on crime dealt with by the Slovenian police. In 2006 the police forwarded criminal complaints and reports complementing criminal complaints to state prosecutors for 90.354 criminal offences, an increase of 7,1 % compared with 2005. The rise in criminal offences is a consequence of an increased number of reported criminal offences as well as those detected by the police. Despite the increased number of investigated criminal offences the share of the cleared-up criminal offences also rose by 1,9 %. In comparison with 2005 the extent of economic and organised crime rose, while the extent of juvenile crime decreased.

The multi-annual comparison shows that despite some fluctuation from year to year the number of criminal offences increases. The decline recorded between 1995 and 1998 was a result of changed criminal legislation, its implementation and recording of criminal offences. However, greater consistency in filling the criminal complaints for misdemeanours, the readiness of citizens to report such offences and the increase in the so called related crime, contributed to further statistical increase in crime.

Key words: crime, crime statistics, criminal offences, suspects, police, policing.

B343.3/.7(497.4)«2006»